

[Vestergaard Poulsen.]

Ved det forslag, vi her behandler, foreslås menighedsrådslovens § 33, som omhandler fremgangsmåden ved ledigblevne præsteembeders opslag, ændret. Efter gældende lov skal embedet opslås snarest muligt, medens forslaget gennemførelse bemyndiger ministeren til at udsætte opslaget og dermed indtil videre eventuelt forhindre, at det ledigblevne præsteembede besættes på ny.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at kirkeministeriet i praksis har fortolket den nuværende lovs anvisning på den normale fremgangsmåde med det, som i bemærkningerne kaldes „et rimeligt forbehold“. Denne tilstand er dog uholdbar. Mange menigheder vil imidlertid føle sig gået for nær, vil opfatte det som et overgreb, hvis ministeren får myndighed til uden videre at hindre et præsteembedes besættelse og dermed i realiteten foretage en administrativ sogneomlægning. Må jeg opfatte lovforslagets bemærkninger og ministerens skriftlige fremsættelse i øvrigt som et tilsagn om, at der i alle tilfælde, hvor et præsteembede bliver ledigt, ikke vil blive truffet nogen afgørende beslutning af ministeren, før der har været forhandlet med såvel de pågældende menighedsråd som med provsten og biskoppen?

Jeg vil gerne fremhæve betydningen af, at der i sådanne ømfindtlige sager udvises megen skønsomhed. Det er nødvendigt, at der i vort moderne samfund sker en tilpasning inden for alle områder, kirken skal heller ikke være undtaget, og ministeren har ret i, at det vil være meget ønskeligt, om det vil kunne lykkes at skabe udvej for en mere rimelig fordeling af det ofte meget store arbejde, som vort lands ca. 1.700 præster udfører.

Det må nok erkendes, at en helt ligelig fordeling ikke vil kunne opnås. Medens der i hovedstadsområdet sker en affolkning i centrum, så en regulering af visse sogne her vil kunne være berettiget, sker der samtidig en voldsom befolkningstilvækst i udviklingsområderne i storbyens periferi. Det samme gælder til dels for provinsens storbyer. Selv om de hastigt voksende bysogne ved en deling kan få en nogenlunde overkommelig størrelse, bevirker den opståede præstemangel, at ad-

skillige præsteembeder ikke kan besættes. Der er også i små landsogne forståelse af problemerne i de store bysamfund, men det vil i hvert enkelt tilfælde føles som et savn selv i det allermindste landsogn og måske netop dér, hvor man allerede ved centralisering flere steder har mistet skolen, hvis ikke præstegården fortsat kan være rammen ikke alene om et familieliv, men også om et stykke kultur, som på en ofte inspirerende og berigende måde kan udgøre en del af den helhed, som sognets kulturmønster gerne skulle kunne udvise.

Bilernes tidsalder har ændret afstands-begrebet. Nabosognene vil udvise kirkelig gæstfrihed, men på de søndage, da landsbykirkens klokker ved tavshed bryder århundreders tradition ved ikke at kunne få lov til at kalde menigheden til søndagens normale gudstjeneste, varsler tavsheden om en tilstand i den danske folkekirke, som nok kan give anledning til bekymring.

Dette tidehverv, som den danske folkekirke befinder sig i, bør ikke alene vække til eftertanke, men det bør tillige blive en direkte udfordring til menighederne og til de kirkelige myndigheder, så problemerne kan løses og vanskelighederne overvindes i den rækkefølge, de måtte opstå. Skal dette lykkes, kræver det imødekommenhed og forståelse fra alle, som måtte blive parter i reformernes gennemførelse. Derfor må menighedsrådene rundt i sognene og de øvrige kirkelige myndigheder i deres kontorer hver især gøre deres til, at opgaven med den kommende sogneinddeling må blive løst, så det set under helhedens synsvinkel må blive til gavn for den danske folkekirke, den kirke, som omtrent hele vort folk er medlem af. Derfor berører spørgsmålet heldige løsninger dybest set os alle.

Evan Jensen: Den sogne- og pastoratsinddeling, vi har i dag, er af meget gammel dato for langt de fleste inddelingers vedkommende. I de senere år er der foregået en betydelig befolkningsmæssig udvikling i vort land, således at mange sognepræster nu har pastorater med et stagnerende eller et faldende folketal. Andre præster har derimod et stigende folketal at betjene. Jeg har set en statistik, der siger, at vi har ca. 200 sogne med under 1.000 indbyggere, og vi har flere, der har under 500. I Køben-